
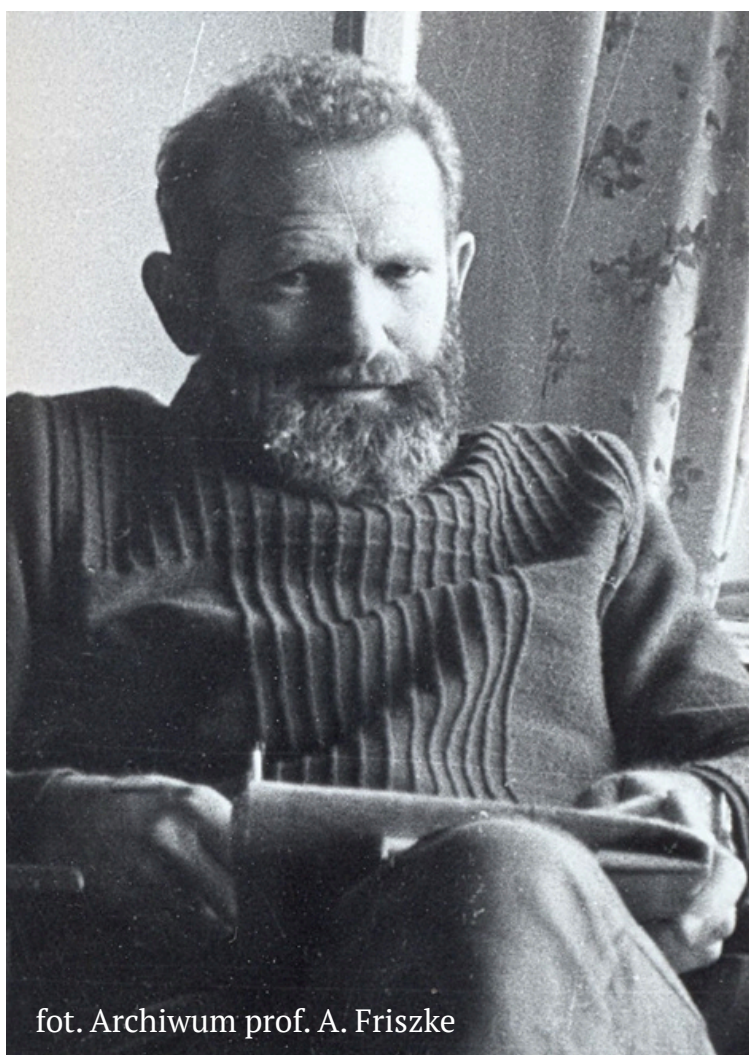
Roczne
sprawozdanie
merytoryczne

2024

Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka powstała w grudniu 2008 roku z inicjatywy rodziny i przyjaciół tragicznie zmarłego prof. Bronisława Geremka – wybitnego historyka, człowieka „Solidarności”, jednego z ojców niepodległości, wybitnego męża stanu, Europejczyka.

Naszą misją jest upamiętnianie oraz ochrona myśli i dorobku Profesora. Promujemy reprezentowane przez niego wartości życia publicznego, popularyzujemy wartości europejskie oraz tworzymy przestrzeń do działania dla zaangażowanych osób wyznających powyższe wartości.

Podobnie jak nasz Patron znamy wartość zjednoczonej Europy. Jesteśmy gotowi, by o nią walczyć, wspierając niezależną edukację, dostęp do rzetelnej wiedzy i promując idee europejskie.

fot. Archiwum prof. A. Friszke

PROGRAMY FUNDACJI GEREMKA

W 2024 roku realizowaliśmy projekty europejskie, związane m.in. z 20. rocznicą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, wyborami do Parlamentu Europejskiego oraz upowszechnianiem wiedzy o kobietach, które współkształtowały Europę w XX i XXI w. Kontynuowaliśmy również działania skoncentrowane na przeciwdziałaniu dezinformacji i mowie nienawiści w social mediach oraz zwiększaniu i upowszechnianiu wiedzy o wartościach europejskich, Unii Europejskiej i dorobku profesora Bronisława Geremka.

Projekty europejskie i edukacyjne

Fundacja Geremka była liderem międzynarodowego projektu BORN in EU, który wpisywał się w obchody 20. rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Zwieńczeniem polskiej części projektu był konkurs „Marzę o...” skierowany do młodych osób, dla których obecność Polski w Unii Europejskiej jest czymś, co znają od najmłodszych lat. Laureaci konkursu, którzy opowiedzieli o swoim marzeniu dotyczącym Unii Europejskiej, otrzymali zaproszenie na dwudniowe wydarzenie finałowe projektu w Brukseli.

W wydarzeniu wzięło udział 25 młodych osób z krajów uczestniczących w projekcie: Grecji, Hiszpanii, Niemiec, Włoch oraz Polski. Młodzi ludzie spotkali się z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej, którym przedstawili swoje postulaty zmian w UE.

fot. Łukasz Krawczyński | Fundacja Geremka

Ostatnim etapem projektu była kampania profrekwencyjna przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, przygotowana we współpracy z Agencją Pacyfika. Kampania odbywała się w social mediach i była prowadzona w krajach zaangażowanych w projekt. Fundacja Geremka była liderem konsorcjum i koordynowała pracę zespołów.

Równolegle rozpoczęliśmy działania związane z projektem „Matki Europy”, również realizowane w międzynarodowym konsorcjum, koordynowanym przez Fundację Geremka. Inicjatywa „Matki Europy” ma na celu przedstawić pionierskie osiągnięcia kobiet, które współkształtowały współczesną Europę. Kobiet, które były orędowniczkami demokracji, postępu społecznego i sprawiedliwości, a mimo to pozostają niedostatecznie reprezentowane w opowieściach o zjednoczonej Europie.

Herstorię naszego kontynentu w XX i XXI wieku przedstawiamy w publikacji, która jest efektem współpracy zespołu, złożonego z polskich (Fundacja Geremka, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Fundacja Muzeum Historii Kobiet) i zagranicznych organizacji (Alliance4Europe, CoGlobal, Inter Alia, Hungarian Europe Society, Václav Havel Library). Dopełnieniem publikacji są wystawy, które od 2025 roku prezentowane są w ponad 20 lokalizacjach na terenie Europy.

Projekt w Polsce otworzyliśmy debatą „Matki Europy. Brakująca połowa europejskiej historii” w Domu Spotkań z Historią. O roli kobiet we współczesnej historii dyskutowały pierwsza polska komisarz Danuta Hübner, dyrektorka Fundacji Batorego Ewa Kulik-Bielińska, oraz autorka biografii Anny Walentynowicz, Dorota Karaś.

Rozmowę poprowadziła Anna Kowalczyk – dziennikarka i herstoryczka, fundatorka Fundacji Muzeum Historii Kobiet.

fot. Łukasz Krawczyński | Fundacja Geremka

W maju Fundacja Geremka zainicjowała kampanię profrekwencyjną przed wyborami do Parlamentu Europejskiego – będące kontynuacją kampanii z projektu BORN in EU. W tworzenie i realizację kampanii „Mam głos” zaangażowały się młode osoby (część z nich po raz pierwszy głosowała w wyborach europejskich), czego efektem było stworzenie kilkunastu materiałów kampanijnych.

Zrealizowano 9 pro-frekwencyjnych materiałów wideo, z czego 6 informujących o korzyściach z członkostwa w UE i wpływie PE na codzienne życie młodych, a 3 fact-checkingowe mające na celu zwalczanie fake-newsów o UE, które ukazały się na profilach społecznościowych popularnych polityków. Opublikowaliśmy także 5 grafik, korespondujących z tematyką materiałów wideo.

Filmy wideo wykonano w profesjonalnym studiu z pomocą producentki oraz operatora/montażysty. Następnie zmontowane filmy zostały opublikowane na kanałach społecznościowych Fundacji – na Facebooku i Instagramie Born in EU.

W przygotowaniu kampanii pomogły dwa spotkania fokusowe z udziałem osób będących przedstawicielami grup młodych wyborców i wyborczyń. Z naszą kampanią dotarliśmy prawie do 2 miliona użytkowników i użytkowniczek mediów społecznościowych.

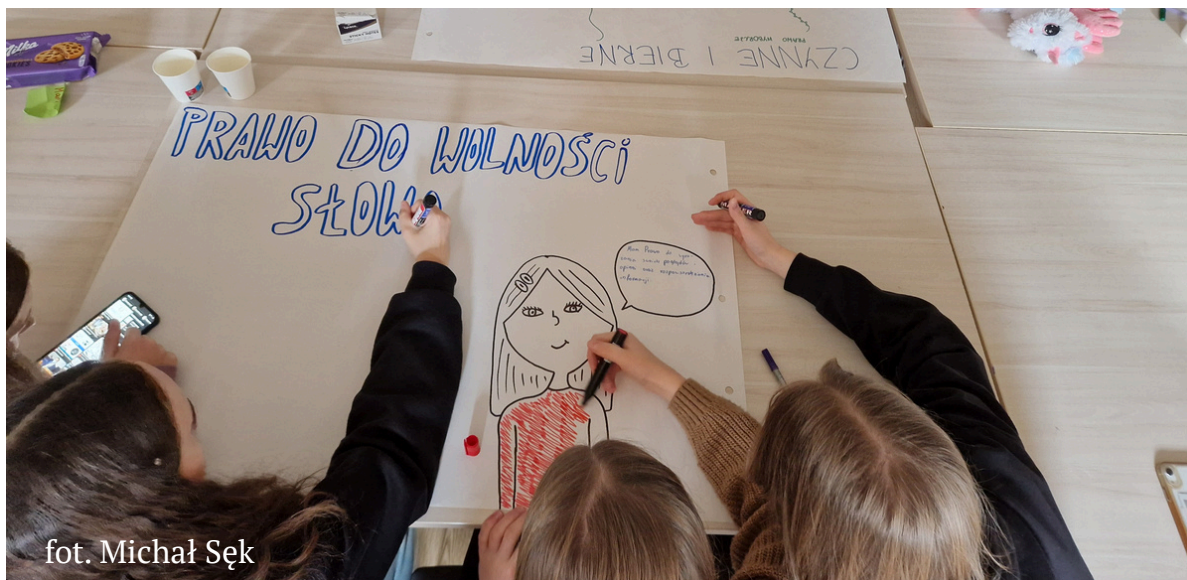

We współpracy z „Gazetą Wyborczą” zrealizowaliśmy 3. edycję Szkolenia Parlamentu Europejskiego dla młodych dziennikarzy i dziennikarek, w której udział wzięło 20 młodych dziennikarzy i dziennikarek z mediów lokalnych i ogólnopolskich. Sześcioro spośród uczestników i uczestniczek otrzymało zaproszenie do kontynuowania szkolenia w Brukseli. Zajęcia poprowadzili dziennikarze i dziennikarki z dużym doświadczeniem pracy w zawodzie: Dominika Wielowieyska, Bartosz Wieleński, Roman Imielski, Piotr Stasiński, Agata Kowalska, Zosia Wanat, Maciej Czajkowski oraz eksperci ds. europejskich.

fot. Jacek Marczewski / Agencja Wyborcza.pl

W 2024 roku odbyły się również dwie edycje projektu Przystanek: Edukacja – w Lublinie i w Białymstoku. Projekt jest odpowiedzią na problemy dotyczące braku rzetelnej informacji o Unii Europejskiej i negowania wartości UE.

fot. Michał Sęk

Przystanek: Edukacja to projekt skierowany do uczennic i uczniów, a także nauczycielek i nauczycieli aktywnych w swoich społecznościach szkolnych i lokalnych. Dotyczy podnoszenia wiedzy o Karcie Praw Podstawowych, Unii Europejskiej, jej wartościach i prawach człowieka w niej obowiązujących. W trakcie czterech weekendowych zjazdów udało nam się przeszkolić łącznie 50 osób z regionów, w którym dominują postawy antyunijne i eurosceptyczne.

fot. Łukasz Krawczyński | Fundacja Geremka

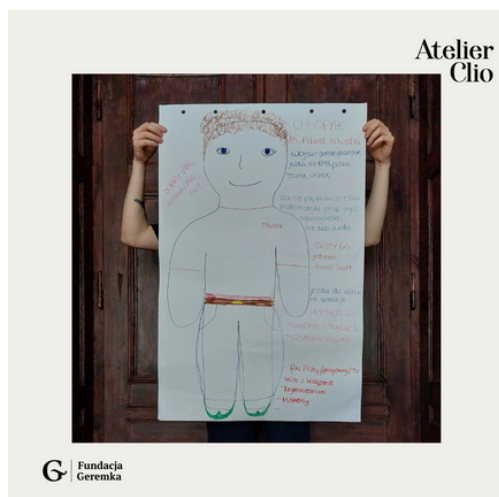
W ramach współpracy z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce zorganizowaliśmy cykl szkoleń z kompetencji cyfrowych i przeciwdziałania dezinformacji, skierowanych do rad pedagogicznych. Łącznie przeszkolonych zostało ponad 200 nauczycieli i nauczycielek. Nieprzerwanie prowadziliśmy też naszą działalność fact-checkingową (projekt Wojownicy Klawiatury), opublikowaliśmy 43 artykuły na stronie www, którą łącznie odwiedziło 25 tys. osób.

W 2024 roku odbyła się również druga Cyfrowa Akademia Walki z Dezinformacją. Razem z grupą 30 osób w ciągu kilku miesięcy spędziliśmy łącznie 12 godzin na warsztatach i szkoleniach online. Przedstawiliśmy teorię i praktykę – pokazywaliśmy, jak weryfikować informacje w sieci i korzystać bezpiecznie z mediów społecznościowych, zwiększaliśmy wrażliwość na higienę cyfrową, korzystaliśmy z różnych narzędzi analitycznych i OSINTowych by weryfikować informacje.

Kierownik projektu Wojownicy Klawiatury Filip Szulik-Szarecki współtworzył poradnik dla dziennikarzy i dziennikarek „Czym jest dezinformacja klimatyczna i jak z nią walczyć?”, a na łamach tygodnika „Polityka” opublikował artykuł o skali chińskiej propagandy w Polsce. Za rzetelną pracę w obszarze walki z dezinformacją projekt Wojownicy Klawiatury został przyjęty w poczet członków międzynarodowego sojuszu organizacji fact-checkingowych (IFCN)

Z początkiem roku szkolnego 2024/2025 uruchomiliśmy również projekt Atelier Clio – przez zdjęcie do historii, będący nową odsłoną realizowanych przez wiele lat warsztatów historycznych. Projekt skierowany jest do warszawskiej młodzieży zainteresowanej historią Polski oraz świata, pragnącej poznawać ją w przyjaznych i rozwijających warunkach, z uwzględnieniem kontekstów społecznych, politycznych i kulturowych.

Fundacja Geremka jest patronem projektu „Akademia Młodych Obywateli”, realizowanego przy wsparciu Fundacji przez Koło Integracji Europejskiej UW w ramach programu Mini Granty OFF, realizowanego przez Our Future Foundation.

Celem projektu jest wzmocnienie kompetencji społecznych młodych ludzi i budowanie ich aktywnego udziału w życiu publicznym, a także przygotowanie praktycznego przewodnika dla młodych obywateli chcących działać lokalnie i globalnie na rzecz swojej społeczności.

INNE DZIAŁANIA FUNDACJI

Fundacja Geremka angażowała się również w szereg działań zewnętrznych:

- Wzięliśmy udział w seminarium „Przywództwo i zmiany instytucjonalne w Unii Europejskiej. Hołd dla José-Maríi Gil-Roblesa” poświęconemu dorobkowi byłego przewodniczącego Parlamentu Europejskiego. Fundację reprezentował Wojciech Białożył.
- W czerwcu Fundacja wzięła udział w dorocznym spotkaniu Europejskiej sieci domów i fundacji politycznych wielkich Europejczyków, które odbyło się 16-17 maja w Domu Roberta Schumana w Luksemburgu.
- Aleksandra Saczuk była prelegentką w panelu Europejska Edukacja Obywatelska: Utopia czy konieczność, podczas Igrzysk Wolności 2024, a także reprezentowała Fundację podczas Forum Ekonomicznego w Karpaczu, m.in. w panelu zatytułowanym "Jesteśmy czy bywamy społeczeństwem obywatelskim?".
- Temat dezinformacji połączył Fundację z Kolegium Artes Liberales UW (CLAS). Tomek Dytkowski, analityk Fundacji, podzielił się ze studentami i studentkami naszymi doświadczeniami z zakresu higieny informacyjnej i fact-checkingowej działalności Wojownicy Klawiatury.
- Prowadziliśmy również szkolenia z kompetencji medialnych dla organizacji pozarządowych podczas konferencji "Ambasadorzy przemian w regionie", zorganizowanej przez Fundacja Edukacja dla Demokracji w Bydgoszczy oraz dla uczestników i uczestniczek kursu "Strażnicy Klimatu" Pracowni na rzecz Wszystkich Istot.
- Fundacja była częścią polskiej delegacji, która odbyła edukacyjną wizytę studyjną w Radzie UE, zorganizowaną w przededniu polskiej prezydencji. W spotkaniach z urzędnikami i urzędniczkami europejskimi w imieniu Fundacji uczestniczył Łukasz Krawczyński.

We współpracy z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności i Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości kontynuujemy przyznawanie stypendium im. Profesora Bronisława Geremka. Stypendia skierowane są do studentów i studentek ostatnich lat, kształcących się w zakresie jednej dyscypliny wiodących z historii, nauki o polityce i administracji, filozofii, psychologii, nauk socjologicznych oraz nauk o komunikacji społecznej i mediach.

Rok ważnych dla Polski rocznic

2024 rok był rokiem ważnych dla Polski rocznic:

- w marcu 25. rocznica przystąpienia Polski do NATO,
- a w maju 20. rocznica włączenia Polski w struktury Unii Europejskiej.

Obie rocznice celebrowaliśmy również ze względu na naszego patrona, którego działania miały znaczący wpływ na te historyczne i przełomowe wydarzenia.

12 marca 1999 r. profesor Bronisław Geremek, pełniący w tym czasie urząd ministra spraw zagranicznych, złożył podpis pod polskimi dokumentami akcesyjnymi do NATO. Uroczystość zwieńczyła starania kolejnych rządów RP o członkostwo w NATO.

Profesor oddał ogromne zasługi w tych wysiłkach. Od 1989 roku, dzięki rozległej znajomości czołowych osobistości politycznych i środowisk opiniotwórczych na świecie przyczynił się do umocowania wolnej Polski na arenie międzynarodowej.

Działania Profesora utorowały nam także drogę do członkostwa w Unii Europejskiej. Negocjacje akcesyjne trwały od 1998 roku, kiedy Bronisław Geremek złożył w imieniu rządu RP oświadczenie w Radzie Unii Europejskiej.

Dla upamiętnienia doniosłej roli w procesie integracji Polski z Unią Europejską radni miasta Poznania podjęli uchwałę o nadaniu imienia profesora Bronisława Geremka skwerowi przy ulicy Grunwaldzkiej w Poznaniu. Radni uhonorowali zasługi profesora B. Geremka w związku z 20. rocznicą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.